

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/48/2025
Identifikačné číslo spisu:	6125303216
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6125303216.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, 010 01 Žilina, IČO: 50 496 166, zastúpenej advokátskou kanceláriou ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, 010 01 Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanej KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 385 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom z 20. júna 2025 postúpil vec podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jej prejednanie. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že na prejednanie daného sporu nie je daná kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III podľa § 22 písm. a) CSP, pretože nejde o obchodnoprávny spor.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní veci dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

3. Podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

4. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

6. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

7. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

8. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

9. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

10. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa je singulárnou právnou nástupkyňou obchodnej spoločnosti PP INVEST, s.r.o., so sídlom Štúrova 1284/106, 952 01 Vráble, IČO: 36 547 522 (ďalej len „poškodená“) ako držiteľky osobného motorového vozidla, ktoré bolo poškodené následkom stretu s iným osobným motorovým vozidlom iného vodiča, ktorého zavineným konaním došlo k predmetnej škodovej udalosti (ďalej len „škodca“). Škodca mal so žalovanou poisťovňou uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobkyňa ako prenajímateľ prenajala poškodenú na dobu 12 dní náhradné motorové vozidlo, a to za dennú sadzbu nájomného 55 eur bez DPH. Dňa 6. decembra 2024 žalobkyňa vystavila poškodenú za nájom náhradného motorového vozidla faktúru č. 17052024, splatnú dňa 21. decembra 2024, na sumu 701,67 eura bez DPH (vo fakturovanej sume bol zahrnutý aj jednorazový poplatok za pristavenie a prevzatie náhradného vozidla). Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 6. decembra 2024 poškodená postúpila svoju pohľadávku voči žalovanej na žalobkyňu. Žalovaná listom zo dňa 19. decembra 2024 oznámila žalobkyni, že ukončila šetrenie poistnej udalosti a priznáva poistné plnenie vo výške 316,67 eura, ktoré poukazuje na účet žalobkyne (postupníka). Z oznámenia poisťovne je zrejmé krátenie poistného plnenia o sumu 385 eur, ktoré žalobkyňa považuje za nedôvodné, resp. založené na svojvoľných výpočtoch. Žalobkyňa za účelom uplatnenia tejto pohľadávky podala dňa 6. mája 2025 návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní, pričom okrem istiny 385 eur žiadala priznať aj úroky z omeškania a náhradu trov konania.

11. Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálny príslušný na upomínacie konanie (§ 2 zákona o upomínacom konaní) vydal 12. mája 2025 platobný rozkaz sp. zn. 15Up/621/2025, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu istinu 385 eur s úrokom z omeškania 8,15 % ročne zo sumy 385 eur od 7. januára 2025 do zaplatenia, alebo aby v tej istej lehote podala odpor. Ďalším výrokom bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobkyni (prostredníctvom jej právnej zástupkyne) náhradu trov konania vo výške 130,93 eura. Po podaní odporu žalovanou, žalobkyňa navrhla pokračovanie v konaní na Mestskom súde Bratislava IV. Okresný súd Banská Bystrica však spor postúpil Mestskému súdu Bratislava III, o čom upovedomil sporové strany. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasí a tvrdí, že na prejednanie sporu je príslušný Mestský súd Bratislava IV.

12. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR ide v posudzovanom prípade o majetkový spor o náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, a to konkrétne v podobe nákladov vynaložených poškodenou na nájom náhradného motorového vozidla. Mestský súd Bratislava III pritom dôvodne namieta, že nejde o obchodnoprávny spor, ktorá skutočnosť by zakladala jeho kauzálnu príslušnosť na konanie. Pre založenie kauzálnej príslušnosti tohto súdu podľa § 22 písm. a) CSP je totiž nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OBZ“), prípadne spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 OBZ považovať za obchodný záväzkový vzťah, spravujúci sa ustanoveniami tretej časti OBZ. V predmetnej veci sa o takýto prípad nejedná, keďže nie je naplnený základný predpoklad podľa § 261 ods. 1 OBZ, a to, že ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ak je pri jeho vzniku s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. Pre naplnenie definície obchodnoprávneho sporu nepostačuje, že na strane žalobcu a žalovaného vystupujú obchodné spoločnosti, pretože dôležitá je aj právna povaha nároku, ktorý je uplatňovaný v súdnom konaní.

13. Najvyšší súd SR zdôrazňuje, že charakter právneho vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou je priamo určený vzťahom medzi škodcom a poškodenou, ktorý vzťah je vždy vzťahom občianskoprávnym, vyplývajúcim z ustanovení § 427 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). Preto aj v predmetnom spore, v ktorom sa plnenia (nároku na náhradu škody) domáha právna nástupkyňa poškodenej voči poisťovateľovi škodcu, ide o nárok rýdzo občianskoprávny. Zásadnou v súdnej veci je skutočnosť, že samotným postúpením pohľadávky sa povaha postúpenej pohľadávky, majúcej výlučne občianskoprávny charakter, nemení. Rozhodujúce je, že strany sporu medzi sebou neuzavreli žiadny zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Ich právny vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“) so subsidiárnou aplikáciou OZ. Priamy nárok poškodeného proti poisťovateľovi vyplýva z § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., pričom je nerozhodné, či poškodený je podnikateľ alebo fyzická osoba - nepodnikateľ. Aj veľký senát občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR dospel vo svojom uznesení sp. zn. IVCdo/2/2024 z 12. novembra 2024 k záveru, že obchodnoprávnym sporom nie je spor o náhradu škody medzi poškodeným a povinnou zmluvnou poisťovňou škodcu, vedený medzi takýmito stranami na základe osobitnej úpravy z ustanovenia čl. I § 15 ods. 1 vety druhej zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

14. S prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, nebolo možné v danom štádiu konania (pri nachádzaní príslušnosti súdu na konanie o spore) dospieť k inému záveru ako k tomu, že sa jedná sa o občianskoprávny spor, na ktorého prejednanie a rozhodnutie je podľa § 13 v spojení s § 15 ods. 1 CSP príslušný Mestský súd Bratislava IV ako všeobecný súd žalovanej právnickej osoby, v ktorého obvode sa nachádza jej sídlo. Keďže ide o spor o náhradu škody, do úvahy by prichádzala tiež osobitná miestna príslušnosť súdu (označovaná aj ako miestna príslušnosť daná na výber) podľa § 19 písm. b) CSP (podľa tohto ustanovenia by popri všeobecnom súde žalovanej bol na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody), avšak právo voľby medzi všeobecným súdom žalovanej a súdom uvedeným v § 19 CSP patrí žalobkyni, ktorá v návrhu na pokračovanie v konaní podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní ako súd, ktorému má byť spor postúpený z upomínacieho konania, označila práve Mestský súd Bratislava IV.

15. Na základe uvedeného dospel Najvyšší súd SR k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný a na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu je príslušný Mestský súd Bratislava IV podľa § 12 ods. 2, § 13 v spojení s § 15 ods. 1 CSP a § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.